

Tôi choàng mình th c gi c. 5 gi sáng, 19 tháng 10, 1979. Căn phòng nh v n còn t i m t. Nh cái t i tắm mù m t đã theo tôi su t 4 năm dài đ i h c. Nh ng sách v n ng tính giáo đ i u đ n ngô ngh . Nh ng đêm n i trú ng trong l i nh i s chính tr t lo phóng thanh. Nh ng hôm b g i lên phòng T Ch c vì b t "không v ng l p tr ng giai c p". Và còn nhi u n a...

Tôi đã đè nén bao cảm h n, đ chuy n thành sinh l c. H c cho b ng đ c ngành c khí. L p đ t và s a ch a b ng đ c máy tàu. Tôi đã nhìn vào bi n r ng, và th s t o đ ng m t cu c đ i m i. T do hay là ch t.

Đã m y l n v t bi n không thành. B b t, và b k lu t t i tr ng. Hôm nay có l là l n v t bi n cu i cùng, vì đ u tích đã quá nhi u trong s bìa đen. Nghĩ đ n nh ng đ i u x u nh t có th x y ra, miên man nh đ n nh ng ng i thân yêu tôi s p r i xa trong chuy n h i trình đ n đ c, tôi tr m ngâm s p x p chuy n ph i làm, r i a n c m t c ng quy t đ ng lên. Ngày đ u cho cu c v t bi n đã đ i m.

X p v i m t b qu n áo, vài gói thu c lá, vài viên thu c c n thi t vào m t ba lô r t nh , tôi t giã gia đình, ng i gh sau xe g n máy c a ba tôi, đ tr c ch v Hàng Xanh, Th Ngh . Nh ng xe lam, xe đồ ch khách v mi n duyên h i đã ch s n. Tôi b c vào quán đ i m tâm, g p gia đình ng i chú, và m t ng i h ng đ n v t bi n.

10 gi xe lam b t đ u chuy n bánh đĩ Vũng T u, xa đ n bàn tay v y v y c a ba tôi, xa đ n Th Ngh n i p p bao năm tháng m i tình th m ng c a m t th i sinh viên. Chuy n tình th a n b t đ u b ng tia m t trao nhau trong chân l m tay bùn m t ngày Ch Nh t "lao đ ng Xã H i Ch Nghĩa", r i bao bu i t i đèn sách bên nhau, bao cu i tu n h n hò. Nh ng đ u êm đ n day đ t m l i t ký c, theo c nh bên đ ng hi n đ n, r i l i v i v phía sau. Trùng trùng đ i p đ i p.

Đ n tr a, xe đi ngang m t làng nh trong t nh Bà R a. Ng i h ng đ n v t bi n ra đ u xu ng xe. B y ng i b c theo, đi hàng m t, gi kho ng cách 5 m, cúi đ u đ tránh tia nhìn c a ng i đ a ph ng, và không m t l i nói chuy n. Ba b n căn nhà lá đã s n sàng đón toán v t bi n. Tôi gia nh p vào m t nhóm m i sáu ng i n m ng i la li t trong m t gian nhà. M i c a đ c đóng kín. Trong bóng t i l m , ng i ta nhìn thoáng nhau tr m ngâm, yên l ng ch đ i m t b c ngo t c a cu c đ i. Th nh tho ng c m n c đ c đ m đ n. Nh ng mi ng nu t v i, và nh ng gi ch đ i dài đ ng đ c.

Đến 10 giờ đêm, người hàng xóm đi vào nhà, gọi kh:

- Đến giờ ra ghe rồi. Mẹ người chị hàng xóm. Đêm nay không trăng, tối lắm. Người chị sau nếm áo người chị trước mà đi. Tuy tối đi im lặng nghe bà con. Công an đến này đi lắm đó. Chúng đã bắt nhieu người, và đôi khi bắt nã. Bắt đi thôi.

Người chị sau nếm áo người chị trước, tạo thành ba con rắn dài ngoằn, quăn quai thoắt thoắt xuyên qua hàng rào và bùn lầy mê mông, tiến vào bờ sông. Một thằng em hơn 7 tuổi nếm chắt áo tôi để chị đi sau. Thằng thoắt tôi đi gọi:

- Bình! Còn chị nữa không em?

Bên đường, tôi không nghe nó trả lời nữa. Quay lại thì một người khác đang nếm áo tôi. Rồi hàng, tôi tắt đèn chị người chị tìm nó. Hàng vốn tiếp tục chị về phía trước. Tôi đi ng người chị quăn quăn tìm trong im lặng, không dám gọi tên. Hàng mới lúc mới cách xa.

May quá, tôi nhìn thấy Bình đang lắm cồm bò lên một cái hố. Trại tôi nhớ mẹ. Không nhìn thấy đoàn đầu nữa. Tôi kéo tay Bình cồm để chị chị trước, đuổi theo tiếng thỉnh thoảng xa xa phía trước. Khi bắt kịp đoàn, thì đã đến bờ sông. Khoảnh khắc nghe như đang chổn. Người chị hàng xóm đi:

- Lên ghe nhanh lên. Hình như bắt rồi. Hồi này bà con chị mạnh chân quá. Nhanh nhanh giùm bà con chị. Chết hết cả đám bây giờ. Năm sáu người mới ghe.

Nhưng nghe như tròng trành đi đi, vì chị nếm và hành khách nhẩy lên, hai hố rầy máy đuôi tôm, lao mình ra sông lớn. Văng văng từ bờ văng đến tiếng quát tháo, như cả công an tuấn tra.

Trong bóng tối đầy đống, một người đèn bão soi đèn tìm con thuyền mới, đang chổn giữa dòng

sông lớn. Đèn pin nhấp nháy tín hiệu lẫn nhau giữa thuyền m và 10 ghe con. Đèn phiên ghe tôi c, thuyền m sng sng hiên ra, c i biếng t thuyền đánh cá, d 18x4m. Khoảng h n 50 ng i i n l t lên thuyền. Thuyền trng và phó, th máy d u còn r t tr . Bị t chút ít v c khí, tôi b t d u ph anh th máy chu n b cho m t cu c hành trình dài trên bi n.

G n 12 giờ khuya, khi d u và l ng th c đã chuy n lên d y d , vì c đi m danh hành khách đã xong, thuyền b t d u r n c ch y nh nhàng ra c a bi n. D c đ ng đi, thuyền l i nh p nháy đèn ra hi u d đón thêm ba t p n a. T ng c ng s ng i là 81, sau này tr thành m t cái tên nh c nh đ n nhi u trong các tài li u qu c t .

M t ghe khác, làm m i, ti n ra, đi tr c dò đ ng. N u b công an ch n, ghe chính đ ng sau, s l i đ ng khác ch y tr n. Thuyền đang l t nh nhàng, b ng "R p" th t l n vang lên. Tài công ch i th :

- Thuyền m c c n r i. Ghe n ng quá mà. T u tu n tra qua thì b m ng c đám.

T ng đ t thanh niên nh y xu ng cho nh ghe, và c d y ra ch sâu. H h c c n a ti ng m i xong. M i ng i th phào nh nhỗm. Ghe l i l t sóng nhanh h n, c ti n g n h i ph n qu c t tr c khi tr i sáng. M i ng i ph i chui rúc d i khoang t u d tránh tia m t công an và các t u bè qua l i. Khi ghe vào c a bi n, sóng b t d u nh i m nh. Hành khách b t d u ói m a. Đ th mùi cu n l n v i khói máy và d u làm tôi cũng choáng váng.

8 giờ sáng ngày 20 tháng 10, tôi b c lên boong thuyền. Sóng bi n cao và đen ngòm. H i ph n qu c t đây r i. Tôi hít th t sâu không khí t do sau h n b n năm dài xa cách. M t ph n ch n tuy t v i không th nào quên.

Đ n t i thì m t tr n bão kéo đ n. Gió gi t m nh và sóng cao nh nh ng tòa nhà cao t ng d n d p d t i. Con thuyền mong manh lao đao giữa bi n kh i điên cu ng.

Sóng b t d u d p vào khoang ghe, cu n bay la bàn, và m t s l n thùng u ng n c. Tài công b t d u đánh hi u SOS c u c t u bè ngo i qu c qua l i. Nh ng h d u làm ng .

Thuyền máy lặn xuýt túp. Bị t t n t i là d n thân vào cội ch t, tài công quay h ng thuyền tr i Vi t Nam. Khi thuyền g n đ n, g p tàu s t đi tu n tra. Công an b t loa nói gì không rõ. Khi thuyền đ n g n, có th nh m v i thuyền ngo i qu c đ n đánh cá l u, h b t đ u b n vào chúng tôi. Thuyền l i m t l n n a quay nhanh ra ngoài kh i. Máy đ c r h t ga đ ch y kh i đ ng đ n. Không th t n vào tr n bão đêm qua, thuyền h ng v Nam ch y qua Thái Lan.

Ch y đ c m t lúc thì b xa t u công an. Máy nóng quá, anh th máy t t đi cho ngu i b t và s a ch a nh ng h h i trong cu c ch y quá ga v a r i. Hai gi sau, tài công đ máy đ t p t c cu c hành trình. H i i, c hai bình đ n b sóng bão ng p hôm qua, không làm vi c n a. Th là thuyền lênh đênh trên bi n.

Nh ng chi c áo đ c c i ra đ làm bu m. La bàn đã b sóng cu n, ph i dùng m t tr i đ đ nh h ng. Bu m quá thô s , không đ u khi n đ c. Thuyền t p t c lênh đênh, không ph ng h ng. Th nh tho ng có vài t u bè qua l i xa xa. H v n làm ng tr c tín hi u c u c u.

N c u ng đã g n c n, m i ng i ch đ c th m môi. M t s ng i đã ph i u ng n c t i u c a chính mình, r i b t đ u mê s ng la li t trên thuyền. Nh ng thanh niên còn s c thì luân phiên tát n c 24 gi m t ngày.

Đã 20 ngày lênh đênh trên bi n. Hy v ng s ng t t đ n. T i ng c u kinh c r i b t đ u vang lên. M i ng i a n c m t tìm ch n m thanh th n trên con thuyền, mong thuyền s tr thành m ph n cho c nhóm.

T m sáng ngày 10 tháng 11, khi m i ng i đang ch ch t, thì m t t u đánh cá t t t i n đ n. Nhi u g i m ng quá đ n khóc ròng. T u đánh cá Thái Lan. S ng r i. S ng th t r i. Thoát C ng S n r i. Thoát th t r i.

Tàu Thái t p t n c u ng, th c ăn, và cho m n bình đ n đ đ máy. Máy l i n đ u. M i ng i tháo nh n vàng, đ ng h , dây chuy n t ng cho nh ng ng i Thái đã c u mình.

Thuyền rở sóng nhòm hòng mọt trái lòn tróc chố Thái Lan. Ba bốn tàu nà còp vào ghe. Bầy gi không phò nhòng ngườ Thái nhân hủ u nà, mà là hủ t c. Chúng tra khỏo tỉn b c, và đúng kèm b c rắng vàng c a các c già. Nhòng tỉng thét th t thanh và máu b t đ u nh xu ng khoang thuyền. Nhi u ngườ i mu n ch ng c , nhòng s b n Thái s húc t u ch t c đoàn, nh nhòng chuy n đã t ng x y ra.

Đ n hoàng hôn thì n c bi n b t đ u có rác, ghe đang tỉn vào b . Cu c vui ch a ch n v n, thì m t tàu Thái không tìm đ c gì quý giá còn i, kéo ghe vào đ o hoang xa xôi Koh Kra vùng đông nam Thái Lan, g n Mã Lai. Chúng đ u i đoàn lên đ o, đ l y máy và bánh lái c a ghe. Ngày hôm sau, tàu hủ quân và nhòng đ t n c t do đã r ng vòng tay chào đón thuyền nhân, Cao y T N n, Hủ Y Sĩ Không Biên Gi i, Hủ C u Nguy Giúp Ngườ i V t Bi n, nhòng ngườ i hùng nh ông Schweitzer, bà Thanh Th y, vv... Xin t n ngườ i, n đ i, n thuyền và bi n r ng.

San Jose, 14 tháng 2, 2003 :::Nguyễn Sĩ Minh :::